

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **P. Z.**, zastoupen JUDr. Jaroslavem Savkem, advokátem se sídlem Slavíkova 625, Proboštov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 9. 2020, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 5. 2022, č. j. 75 Ad 14/2020 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Jaroslavu Savkovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 146 Kč**, která mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 7. 2020, č. j. R-15. 7. 2020-423/610 911 0766 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), zamítla žádost žalobce o invalidní důchod, jelikož žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na invalidní důchod ve smyslu § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v posudku ze dne 21. 11. 2018 a jeho doplnění ze dne 26. 2. 2020 stanovila, že invalidita žalobce vznikla dne 15. 6. 2020. Námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla a toto rozhodnutí potvrdila.

[2] Krajský soud v Ústí nad Labem žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl. Potvrdil závěry správních orgánů, že bylo namístě žádost žalobce zamítnout, neboť

nezískal potřebnou dobu pojištění stanovenou v § 40 odst. 1 písm. f) a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, a nemá tedy nárok na invalidní důchod ve smyslu § 38 téhož zákona. Žalobci vznikla invalidita dne 15. 6. 2012. Žalobce musel mít v rozhodném desetiletém období před vznikem invalidity (tj. od 15. 6. 2002 do 14. 6. 2012) 5 let pojištění, ale z osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že za toto období získal pouze 1 rok a 354 dnů pojištění. Případně by v rozhodném dvacetiletém období (tj. od 15. 6. 1992 do 14. 6. 2012) před vznikem invalidity musel mít 10 let pojištění, avšak z osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že za toto období získal pouze 3 roky a 318 dnů pojištění.

[3] Krajský soud se neztotožnil ani s námitkami žalobce ohledně zmanipulované zdravotní dokumentace a pozdě zjištěného onemocnění. Soud uvedl, že posudkoví lékaři vydávají lékařský posudek po studiu a zhodnocení zdravotního stavu, na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů, které je žadatel povinen předložit již při žádosti o invalidní důchod. Zákon nestanoví okruh podkladů, z nichž posudkoví lékaři vycházejí, stanoví pouze jeden povinný podklad, a tím je nález ošetřujícího lékaře. Posudkoví lékaři nejsou povinni dohledávat zdravotní dokumentaci. Posudková komise určila den vzniku invalidity na základě doložené zdravotní dokumentace po studiu a zhodnocení zdravotního stavu ode dne 15. 6. 2012.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil. Stěžovatel předně namítal, že závěr o stanoveném datu vzniku invalidity je nepřezkoumatelný. Z napadeného rozhodnutí ani napadeného rozsudku totiž není zřejmé, z jakého provedeného důkazu bylo toto datum zjištěno.

[5] Posudky ze dne 21. 11. 2018 (včetně jeho doplnění ze dne 26. 2. 2020) ani posudek ze dne 14. 9. 2020 nesplňují podle stěžovatele požadavky kladené na posudky o invaliditě.

[6] Závěrem stěžovatel uvedl, že žalovanou nelze považovat za osobu nezávislou a nestrannou, ale ve smyslu usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 11. 2012, č. j. 1 As 19/2010-106, č. 2801/2013 Sb. NSS, za osobu podjatou. Členové posudkové komise mají zaměstnanecký poměr k MPSV, a rovněž je proto nelze považovat za osoby nezávislé a nestranné, a to zejména po rozsudku Evropského soudu pro lidská práva *Grosam proti České republice* ze dne 23. 6. 2022, č. 19750/13, ve kterém soud označil kárný senát Nejvyššího správního soudu za nikoli nestranný a nezávislý.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že v napadeném rozhodnutí vycházela z dostatečně a objektivně zjištěného skutkového stavu věci, zdravotního stavu stěžovatele, přičemž podkladové posudky splňují náležitosti úplnosti, správnosti a přesvědčivosti. Objektivita posudkové komise je garantována již jejím složením. Sama skutečnost, že je orgánem MPSV, není důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 5 Ads 4/2003-35).

pokračování

[8] Podle žalované není důvodná ani námitka týkající se data vzniku invalidity. Datum vzniku invalidity ke dni 15. 6. 2012 dostatečně a jasně zdůvodnila již posudková komise žalované v posudku ze dne 22. 3. 2018 a ze dne 14. 9. 2020, ale i posudková komise MPSV v posudku ze dne 26. 2. 2020, který si krajský soud v předchozím soudním řízení právě pro tyto účely vyžádal. Datum vzniku je stanoveno dnem propuštění z devítidenní hospitalizace na oddělení léčebné rehabilitace dne 15. 6. 2012. Do té doby nebyl v žádné zprávě objektivizován takový zdravotní stav, který by odůvodňoval uznání invalidity. Žalovaná dále poukázala na to, že stěžovatel měl své výhrady k posudku posudkové komise MPSV ze dne 26. 2. 2020 uplatnit ve včasné kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ze dne 22. 6. 2020, č. j. 75 Ad 19/2018-86, avšak kasační stížnost proti tomuto rozsudku podal stěžovatel opožděně.

[9] Z výše uvedených důvodů žalovaná navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[11] Stěžovatel uplatnil námitku týkající se nedostatečného zdůvodnění, proč bylo datum vzniku invalidity stanoveno na den 15. 6. 2012. Napadené rozhodnutí i napadený rozsudek však splňují požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost správních i soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Stanovení vzniku invalidity k tomuto datu žalovaná odůvodnila tak, že stěžovatel v průběhu vyšetření několikrát uvedl, že neprodělal žádnou operaci, o žádné operaci před operací jater není zmínka ani u jeho praktické lékařky, která jej eviduje od roku 1994, z dokumentace nevyplývají žádné závažné zdravotní potíže, které by neumožňovaly odpovídající pracovní zařazení a vertebrogenní potíže z roku 2008 nedosahovaly závažnosti odůvodňující vyloučení z pracovního zařazení. K tomu kasační soud dodává, že stanovení tohoto data vzniku invalidity je v souladu s původním rozsudkem krajského soudu č. j. 75 Ad 19/2018-86, který toto datum určil na základě posudků posudkové komise MPSV ze dne 21. 11. 2018 a jeho doplnění ze dne 26. 2. 2020.

[12] Rovněž námitka nenaplnění požadavků kladených na posudky posudkových komisí není způsobilá založit přijatelnost kasační stížnosti. Stěžovatel žádným způsobem neupřesnil, jaké potřebné náležitosti posudky neobsahují a v čem posudky nesplňují požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nejvyšší správní soud může proto obecně konstatovat, že posudky posudkové komise žalované a MPSV splňují požadavky úplnosti

a přesvědčivosti kladené na tyto posudky spočívající v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 3 Ads 70/2012-14, či ze dne 6. 8. 2019, 1 Ads 154/2019-21), splňují.

[13] Konečně, pokud jde o námitku neobjektivnosti posudkových komisí a žalované obecně, platí dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek č. j. 5 Ads 4/2003-35, na který odkázala žalovaná, ze dne 29. 10. 2009, č. j. 6 Ads 132/2008-115, ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 Ads 259/2016-33, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Ads 61/2018-25, ze dne 31. 1. 2022, č. j. 10 Ads 119/2020-27, usnesení ze dne 25. 2. 2022, č. j. 10 Ads 364/2021-47, či ze dne 30. 5. 2022, č. j. 7 Ads 17/2022-37), že nelze dovozovat podjatost dané posudkové komise či žalované pouze ze skutečnosti, že systémově spadá pod MPSV. Stěžovatel přitom konkrétně neuvedl, v čem dalším by mohla podjatost komise a žalované spočívat.

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se krajský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[15] O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaná sice byla v řízení úspěšná, právo na náhradu nákladů řízení však nemá, neboť se projednávaná věc týká důchodového pojištění (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 25. 7. 2022, č. j. 1 Ads 121/2022-32, stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti zástupcem advokáta JUDr. Jaroslava Savka. Ustanovenému zástupci soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti) ve výši 2 000 Kč [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 7 bodem 3. a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], a dále paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši celkem 600 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkově tedy 2 600 Kč. Tuto částku soud zvýšil o 546 Kč připadající na daň z přidané hodnoty, kterou je advokát jako plátce DPH povinen odvést (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Částka v celkové výši 3 146 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2022

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu

